

'Een

Mannen die zich te buiten gaan aan drank, gokken en sex

psychiater

om de dood te vlug af te zijn. Acteur Roeland Fernhout (40)

is niet

kan het zich goed voorstellen. Huisje-boompje-beestje-midlife.

aan mij

'Gelukkig heb ik mijn midlifecrisis al achter de rug', zegt hij.

besteed'

In het toneelstuk *Husbands* doet hij het nog eens dunnetjes over.

‘Zaten er weer een paar vrouwen aan de keukentafel met een fles sherry boos te wezen op hun exen’

Met hond Klaas wacht Roeland Fernhout voor de Stadsschouwburg in Amsterdam. Een oppashond, verklaart de acteur diens aanwezigheid. ‘Mijn moeder is ziek en kan even niet voor hem zorgen. Ik neem hem overal mee naartoe. Als we repeteren kijkt hij toe.’

In de schouwburg duikt Klaas op de ene sofa, Fernhout op de andere. Hij praat gepassioneerd over onder meer zijn midlifecrisis, moeder, ouder worden en relatie. De laatste is een goed bewaard geheim. In interviews praat hij niet over zijn geliefde. Op internet wordt er druk gespeculeerd: valt hij op mannen of vrouwen? ‘Op Valentijnsdag waren we 21 jaar samen. Dát mag je weten. Altijd heb ik mijn partner uit de schijnwerpers gehouden. Een relatie is zo privé. Openbare verliefdheden, relaties die breed uitgemeten worden in de pers, vind ik zo onsmakelijk.’

Dat je in een langdurige relatie zo rond je ‘midlife’ de spanning opzoekt van vreemdgaan, openstaat voor verliefdheden, snapt Roeland Fernhout wel. Zelf kiest hij voor stabiliteit in zijn relatie. ‘Godzijdank ben ik niet snel verliefd, en ook niet verliefd op het verliefd zijn. Heel lastig lijkt me dat. Zo onrustig ook. Ik ben blij dat ik zo niet in elkaar steek. Ik heb al zo veel spanning in mijn leven. Mijn relatie - elke relatie denk ik - is gebaat bij harmonie. Verliefdheid is gebaat bij spanning. Dat zijn twee verschillende dingen. Automatisch lever ik op dat vlak iets in. Ik haal veel opwinding uit mijn werk. Als acteur heb ik een onzeker bestaan. Ik reis veel, speel in binnen- en buitenland en slaap vaak in hotels. Thuis is voor mij dan ook écht een thuis. Een plek waar ik heel graag met mijn geliefde ben.’

Kinderen krijgen houdt me bezig. Wie ben ik als vader? Daar ben ik nieuwsgierig naar. Gebeurt het niet, dan heb ik daar ook vrede mee. Ik heb vriendinnen die zó graag willen, bij wie het niet lukt en daar niet mee kunnen leven. Dat lijkt me een zwaar kruis om te dragen.

Ik ben opgegroeid met een oudere broer, Frederik, in een katholiek gezin. Mijn ouders zijn gescheiden toen ik 6 was. Ze hielden vreselijk veel van elkaar, maar die twee samen was ook een explosieve combinatie. De scheiding heb ik nooit als problematisch ervaren. Ik vond het gelijk een goed idee. Mijn ouders scheidden midden in de eerste grote scheidingsgolf van de late jaren 70. Ik geloof dat bijna al mijn moeders vriendinnen gingen scheiden.

Plaats interview: de artiestenruimte van Stadsschouwburg Amsterdam.

Twee sofa's: Roeland en journalist op de ene, hond Klaas op de andere.

Gedronken: koffie, thee en Karvan Cevitam.

Opvallend: Roeland zet constant zijn bril op en af, lacht veel en is attent: ‘Ik haal even je poncho weg, zonde als Klaas erop gaat liggen.’

En al die gescheiden moeders trokken natuurlijk ook naar elkaar toe. Dan kwam ik 's middags thuis en zaten er vier, vijf vrouwen aan de keukentafel met een fles sherry heel erg boos te wezen op hun exen. Als kind dacht ik vaak dat mannen heel gevaarlijke en onbetrouwbare wezens waren. Ik hoorde immers niets anders, en zwoer bij mezelf dat ik nooit zo zou worden. Ik zou het jongetje worden dat alles goed zou maken. Ik bleef bij mijn moeder wonen, om het weekend ging ik naar mijn vader. Dat is zo'n leuke man en nog steeds kerngezond. Als ik hem zie, moet ik al lachen. Hij is grappig en charmant. Ik zie hem helaas veel te weinig.

Voor mijn moeder heb ik een ongelooflijke bewondering. Op haar 21e raakte ze betrokken bij een ongeval. Ze overleefde het, maar hield er een dwarslaesie aan over. Met haar handicap voedde ze ons toch maar alleen op. Mijn moeder had het met zichzelf erg moeilijk in mijn pubertijd. Er waren veel spanningen thuis, maar we hebben ook veel plezier met elkaar gehad. Na de scheiding heeft ze meerdere relaties gehad. Het werkte niet. Op een dag besloot ze haar romantische idealen aan de wilgen te hangen. Ik had geen moeite met die nieuwe mannen in mijn moeders leven, accepteerde ze. Mijn broer had daar veel meer last van. Misschien komt dat omdat ik een stuk jonger ben. Mijn vader is hertrouwd met een heel leuke vrouw. Ze hebben geen kinderen gekregen.

Koken, boodschappen doen deed ik als kind al. Als het niet goed ging op school praatte ik zelf met de docenten. Ik heb er veel van geleerd. Op mijn 14e was ik volwassener dan ik nu ben.' Lachend: 'Misschien haal ik een stukje van mijn jeugd in. Ik heb wel bewondering voor die jongen van toen. Dat deed hij goed. Als kind kon ik veel aan. Wat was ik sterk en nam ik veel op mijn bord. Als student ging ik vrij snel op kamers. Ik wilde graag uit huis. Misschien ook wel weg van al die verantwoordelijkheden. In hoeverre ben je verantwoordelijk voor het levensgeluk van je ouders? Ieder kind vraagt zich dat weleens af, maar het ligt anders als een van hen een heel kwetsbare positie inneemt. Die strijd voer ik al mijn hele leven. Nee, ik ben niet verantwoordelijk, denk ik. Gevoelsmatig is dat helemaal niet waar. Ik voel me heel erg verantwoordelijk. Ingewikkeld.

Ik voel me oneindig veel gelukkiger naarmate ik ouder word. Het cliché: ik maak me minder druk. Wat andere mensen over me denken; ik lig er niet meer wakker van. Wat ik fout heb gedaan, accepteer ik. De consequenties draag ik. Ik voel me goed en daarmee besef ik dat ik vroeger als kind niet zo lekker in mijn vel stak. Geregeld was ik somber. Ik realiseerde het me toen alleen niet. Natuurlijk heb ik als volwassene ook mijn ups en downs. 18 was ik toen ik verliefd werd. In het begin had ik weleens het

idee dat mijn relatie mijn kunstenaarschap in de weg zou zitten. Zwerven en zuipen, nachtenlang discussiëren over de zin van het leven, vaak verliefd worden; zo hoorde het leven van een kunstenaar eruit te zien in mijn ogen. Groot en meeslepend. Maar ik deed het tegenovergestelde. Ondanks mijn katholieke opvoeding was het blijven hangen aan de eerste de beste liefde geen ambitie. Ik denk dat ik intuïtief aanvoelde dat ik rust en veiligheid om mij heen nodig had. En wat dat kunstenaarschap betreft: ik kwam erachter dat mijn lief mij nog nooit in iets heeft tegengehouden, dat deed ik zelf. Ik had de vrijheid om mij te ontwikkelen op de manier zoals ik dat wilde. Mijn stabiele relatie zou zomaar eens mijn redding kunnen zijn in mijn onzekere acteursbestaan, daar ben ik nu van overtuigd.

Langzamerhand leg ik me bij de gedachte neer dat wij samen oud worden. Ik heb zelfs al een bejaardenhuis uitgezocht, écht waar! Het Rosa Spier Huis (voor kunstenaars, red.). Ik mag daar toch in, neem ik aan? Samen oud worden is een hoopvolle gedachte. Over mijn eigen dood maak ik me niet te veel zorgen, de gedachte dat andere mensen doodgaan, vind ik veel erger. Zelf doodgaan, is ook een klerestreek, maar over mijn eigen sterfelijkheid kom ik wel heen. Dat mensen van wie ik hou sterven, vind ik onverdraaglijk. Echt on-ver-draag-lijk. Weet je dat ik vroeger mijn moeder al wilde euthanaseren als ze een flinke griep had? Hou vol tot het bittere eind, denk ik nu. Ben ik heel moralistisch?

De koek was een beetje op. Ja, Roelandje Fernhout, acteren is het enige wat je wel, of niet kan. Met die gedachte werd ik steeds vaker wakker. Sinds de toneelschool had ik alleen maar gewerkt. Reisprogramma's maken was voor mij een vlucht van het toneel. Het verlost me van verantwoordelijkheden en zorgen. Op reis was ik alleen maar bezig met het hier en nu. Het maakte me gelukkig. Die combinatie van tv en toneel leek geweldig, maar ik kwam niet meer aan verdieping toe en raakte in een enorme dip. Ik dwong mezelf een keuze te maken. Toneel, daar ging ik uiteindelijk voor. Als ik het gewenste niveau binnen twee jaar niet zou halen, zou ik de handdoek in de ring gooien. Die afspraak maakte ik met mijzelf. Het gekke is dat ik vanaf dat moment nog nooit met zo veel plezier op het toneel heb gestaan. Ik heb kilometers gemaakt om een stap verder te komen.

Mateloos, zo kun je mij wel omschrijven. Als kind zag ik al elke vogel vliegen. Alles vind ik leuk. Als tegenhanger ben ik gedegen en gedisciplineerd. Mijn werk neem ik heel erg serieus. Ik ben nieuwsgierig, niet bang en heb veel energie. Die nieuwsgierigheid heeft me veel gebracht. Veel plezier in elk geval. Het is mijn beste karaktereigenschap. En dan moet ik natuurlijk ook vertellen wat mijn slechtste eigenschap is?' Lachend: 'Egocentrisme. Als ik ergens geen zin in heb, doe ik het niet. Daar ga ik ook geen woorden aan vuil maken. Ik doe het gewoon niet. Een egoïst ben ik niet, verre van dat. Ik sta echt wel klaar voor mijn ouders, broer en vrienden, geef geld aan zwervers. Waarom? Ik had een van hen kunnen zijn.

Met geld ben ik niet goed. Het hebben van een bankrekening vind ik al vervelend. Formulieren en belastingpapieren invullen, contact onderhouden met instanties, ik haat het. Raak verloren in de papiermolen. Daarom laat ik alles doen.' Geamuseerd: 'Enquêtes

‘Ik geloof oprecht dat praten geen zin heeft. Zeker niet over problemen in een relatie. Bek houden en wachten tot het over is’

invullen vind ik daarentegen het leukste wat er is. Soms ga ik er speciaal het internet voor op. Dat mensen om mijn mening vragen, dat ik serieus moet nadenken over een yoghurtdrink... zo leuk. Blijer kun je me niet maken.

Mijn moeder is ziek: kanker. Ik ben echter niet de steun voor mijn moeder die ik wil zijn. Vervelend vind ik het dat ik, nu zij zo ziek is, met *Husbands* door Europa toer. 'Het is goed, Toneelgroep Amsterdam, maar ik cancel alles. Nu heeft mijn moeder mij nodig', had ik kunnen zeggen. Ik doe het niet. Het is ook niet reëel. Ik ben dolgelukkig bij Toneelgroep Amsterdam, verdien er mijn brood mee, heb er mijn verplichtingen. We reizen van Melbourne tot Tokio en LA. We spelen in de 'Champions League' op het allerhoogste niveau. Daar geniet ik enorm van. Ondanks dat ik me druk maak over mijn moeders gezondheid, blijf ik wel realistisch. Maar het blijft natuurlijk een spagaat. Het werk dat ik doe vraagt offers. Die doen soms pijn. Daar praat ik niet veel over. Sowieso moet je niet te veel over je problemen praten. Ik geloof oprecht dat het geen zin heeft. Zeker niet over problemen in een relatie. Bek houden en wachten tot het over is. Geloof me, dat is echt het beste advies dat je ooit kunt krijgen. Oplossingen dienen zich aan. En beslissingen dwingen zichzelf altijd af. Fundamentele verschillen in je relatie moet je heel kort aangeven. 'Ik word ongelukkig als...', 'Het doet me verdriet als...'. Meer kun je er niet over zeggen, moet je er niet over willen zeggen. Laat het. Praten heeft nog nooit een probleem opgelost.' Lachend: 'Een psychiater is ook niet aan mij besteed. Tuurlijk kan ik ook boos of verdrietig worden, maar dat gaat meestal niet om fundamentele dingen. 'Laat me hier nu even alleen koken', roep ik boos als mensen mijn keuken in komen en opruimen terwijl ik achter het fornuis sta. Gekker kun je me niet maken.

Ik bid geregeld, steek een kaarsje op in de kerk. Mijn oma was streng katholiek. Ik ben ook katholiek opgevoed. De rituelen van het katholieke geloof zijn door mijn opvoeding een onderdeel van mijn leven geworden. In een god, een Jezus Christus, geloof ik niet. Maar ik geloof wel dat het heel goed is om te zoeken naar iets dat verder gaat dan jezelf. Je moet nadenken over iets wat groter is dan je eigen persoon. Als ik kinderen zou hebben, zou ik ze dat heel graag mee willen geven. Een geloof kan verwoestend zijn. De laatste oorlog is nog niet gevoerd. De laatste terroristische actie is nog niet geweest. Maar een godsdienst richt ook een maatschappij in. Zet je aan tot nadenken, en dat is goed. Het geeft je een moreel kompas. Jee, nu ben ik wel heel conservatief. Ik zei je toch: ik word serieus oud!'

‘Langzamerhand
leg ik me erbij neer
dat wij samen oud
worden. Ik heb zelfs
al een bejaardenhuis
uitgezocht’

Roeland Fernhout (40)

Is bekend van: zijn rol in de succesvolle film *Zusje*, met Kim van Kooten in de hoofdrol. Hij speelde ook in de tv-series *Diamant*, *All Stars* en *Annie M.G. Schmidt*. Hij was presentator van o.a. *RTL Travel* en *Cinemania* (VPRO). Sinds 1999 hoort hij bij het vaste gezelschap van Toneelgroep Amsterdam.

Doet-ie nu? In de Stadsschouwburg Amsterdam speelt hij van 8 t/m 12 mei met o.a. Barry Atsma, Hans Kesting en Halina Reijn in *Husbands* van John Cassavetes. Een stuk over drie vrienden in crisis na de dood van een vriend. Bij RTL 4 is Fernhout momenteel te zien in de hilarische tv-serie *Wat Als?*

Wat brengt de toekomst? Dit seizoen staat-ie ook nog op de planken met *De russen!* van Tom Lanoye, en Shakespeares *Macbeth* in een regie van Johan Simons.